

va millorar una mica, gràcies sobretot al progrés de la medicina. Entre 1920 i 1950 la població africana passà de 142 a 200 milions d'habitants.

Acabada la segona Guerra Mundial, i sobretot després de la independència de l'Índia, la situació va canviar radicalment. Començaren a fallar els materials amb els quals s'havia construït la immensa obra d'enginyeria social que fou el colonialisme: la justificació imperial. En poc més de quinze anys, les peces africanes de l'hegemonia europea van anar caient, una a una. L'Egipte aconseguí la independència el 1944. Abans ja l'havia obtinguda l'Etiòpia, en ser alliberada de l'ocupació italiana. Líbia i el Marroc l'aconseguien la dècada següent. L'excepció fou Algèria, on un milió de colons europeus dugueren França a la vora de la guerra civil. Al sud del Sàhara, Ghana s'independitzà el 1957 i l'any 1960 la majoria dels països africans arribaven a la independència. Els belgues, després d'explotar a fons les seves possessions congoleeses, no es preocuparen gaire pel seu futur. Així, quan els problemes se'ls van tornar irresolubles, se n'anaren sense més, deixant darrere seu un país ingovernable. Encara avui, la República Democràtica del Congo segueix sent un dels països més inestables de la zona. Sense parlar de Rwanda i Burundi, dos països també colonitzats pels belgues.

Quant a Portugal, mentre visqué Salazar, el sistema -una barreja de paternalisme i de crueltat- va continuar a l'Angola i a Moçambic. Després de la revolució dels clavells de 1974, tots dos països van aconseguir la seva independència, però seguida immediatament per dues guerres fraticides. La d'Angola segueix encara.

Si el repartiment del pastís africà s'havia iniciat amb l'aparició en escena de dues potències, Itàlia i Alemanya, la descolonització africana fou accelerada per la irrupció d'unes altres dues. Els Estats Units i la Unió Soviètica, acabada la lluita en els camps de batalla de la segona Guerra, s'enfrontaren en una contesa de nou tipus: la Guerra Freda. Els països acabats de fundar serien des d'ara utilitzats com a peons d'un immens joc d'escacs planetari pel control del poder a escala mundial. I els seus líders, militars la majoria, homes-titella manipulats pels blancs, al servei d'un nou sistema d'exploració, el neo-colonialisme, on els perdedors són... els de sempre.

Els europeus d'avui no podem dormir amb la consciència tan tranquil·la, la història passada i també el present ens acusen, a l'Àfrica i a Amèrica. La nostra gran riquesa acumulada és el resultat de terribles injustícies. Compartint-la, no farem més que restituir un mínim d'allò que els hem robat. Quin deute pot reclamar l'occident a aquells pobles que vàrem espoliar? El nostre deute, en matèries i vides humanes, no els el podem pagar mai! ■

Mn. Ignasi M. Anzizu

(1) "ÀFRICA, HOY", per Óscar López-Fonseca. Article publicat a "MUY ESPECIAL" (núm. 46 -Abril 2000)

(2) "QUIEN PARTE Y REPARTE", per Javier Rubio. Article publicat a "MUY ESPECIAL" (ibid.)

(Condensat i traduït per I-M.A.F. Títol i conclusió del traductor).

